

Bio užitek

Začnimo zaobljube z ekološko predelano hrano

Že od antičnih časov povezujemo prehranjevanje z zdravjem in močjo. V zadnjih stoletjih smo tem kategorijam v povezavi s hranjenjem dodali še odpornost in učinkovitost, prav nazadnje pa še lepoto, kondicijo in dobro počutje. Vsi poznamo nemogoč in težak občutek prenačanja že pri enem obroku, zato nas v januarju velikokrat preplavijo občutki krivde, ki nastopijo zaradi prazničnega decembrskega pretiravanja pri hrani in pijači, cvrtju in sladkorju, gaziranih pijačah in alkoholu, kaloričnemu začinjanju v omakah, prelivih in podobno.

Pri tem se s pikrostjo spomnimo še lanskih novoletnih zaobljub glede raznih diet, aktivnega gibanja in trdnih sklepov, da za svoje dobro sedaj res nekaj časa ne bomo jedli ne tega ne onega, da bomo zmanjšali količino obroka, da bomo zaužili več sadja in zelenjave, manj maščob - vse v duhu sodobne doktrine zdravega prehranjevanja.

Pri vsem tem pa velikokrat ne pomislimo, kako je bila ta hrana, ki smo jo že ali ki jo še bomo zaužili, pridelana.

Kontrolirana ekološka pridelava in predelava hrane se je v zadnjih desetletjih razvila in uveljavila ravno kot odgovor na vprašanje potrošnikov, na kakšen način in KAKO je bila hrana pridelana. Odgovor, ki ga ponuja sodobno ekološko kmetijstvo je zelo jasen: kontrolirana ekološka živila so pridelana brez sintetičnih strupov in hitro topnih umetnih gnojil, temeljijo na skrbi za dobrobit domačih živali, poudarek je na varovanju okolja in s tem tudi zdravju ljudi. Postopki in dovoljeni načini pa so nadzorovani s strani pooblaščenih kontrolnih organizacij, ki nenapovedano obiščejo ekološke kmetije in obrate predelave, prav tako distribucijo in prodajo. To počnejo na osnovi stroge zakonodaje EU, ki preko uredb natančno določa postopke in procese pridelave, predelave, distribucije in prodaje tovrstne hrane.

Pri razvoju ekološkega kmetijstva so imeli zadnjih štirideset let najpomembnejšo vlogo ravno potrošniki, ki so preko svojih organizacij pomembno vplivali, da se je razvilo in zakonsko določilo gibanje, ki hrane ne opredeljuje zgolj skozi zaslužek in dobiček. Ob vedno večjem pritisku multinacionalnk in brezosebne pridelave hrane na plantažnih površinah brez konca z obilico uporabe kemije, ob ekonomskih pritiskih, ki jemljejo hrano kot globalno blago, ki omogoča posle in ob dejstvu, da bi globalna industrija, naravnana po dobičku, hrano želela vsaj manipulirati, če že ne kar proizvajati v laboratorijih (gensko spremenjena hrana), kar ji omogoča bajne zaslužke, je vseevropsko, pa tudi svetovno gibanje okoljsko in socialno ozaveščenih potrošnikov kot nasprotje prej omenjenim pritiskom kemične, farmacevtske in agrarne veleindustrije podalo odgovor: zakonsko določena in kontrolirana ekološka pridelava in predelava hrane.

Tovrstno ekološko kmetijstvo želi skozi okoljske vidike poudariti, da je poleg prepovedi uporabe strupov za zaščito rastlin in hitrotopnih umetnih gnojil na ekološki kmetiji nujno kroženje organske snovi s kompostiranjem in njeno vračanje nazaj v zemljo v humusni obliki. Etološki vidik poudarja, da morajo imeti živali na ekološki kmetiji možnost živeti v skladu s potrebami vrste (nevezana reja, omogočen dnevni izpust, paša, brskanje za kure in prašiče...), socialni vidik pa želi upoštevati tradicijo in uporabo tradicionalnih sort, skrbeti za ohranjanje kulturne krajine in razvoja podeželja, pa tudi gojiti vezi med pridelovalci in kupci s prisotnostjo na ekoloških tržnicah, bio praznikih in drugih prireditvah, ki povezujejo urbano populacijo s podeželjem.

Tudi slovensko ekološko kmetijstvo je del EU zakonodaje in predmet strogega režima kontrole, saj lahko samo na tak način ohrani visoka pričakovanja in zaupanje potrošnikov.

Potrošniki lahko ekološke pridelke in izdelke kupijo na številnih urejenih ekoloških tržnicah, neposredno na kmetijah ali pa tudi v specializiranih trgovinah in trgovskih centrih. Na Zvezi Združenj Ekoloških Kmetov Slovenije izvajamo za potrošnike različne promocijske akcije, sofinancirane s strani EU komisije in Republike Slovenije. Zainteresirani lahko pokličejo na brezplačno modro številko 080 8821 ali pa odprejo spletno stran WWW.BIOUZITEK.SI, kjer si lahko ogledajo datume in kraje promocijskih akcij z degustacijami ekoloških izdelkov.

Mojca Bolka

www.biouzitek.si

PROGRAM FINANCIARAN S
PRISPEVKOM EVROPSKE
UNIE IN REPUBLIKE
SLOVENIJE

